

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13366

Tarih : 07.08.2025

32301

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim
07.08.2025.

Nevrez Uysal ASLAN

Şırnak Milletvekili

Türkiye'de kamu görevlerine atamalarda ve uzmanlık gerektiren meslek alanlarında diplomaların temel bir ölçüt olarak kullanılması, yükseköğretim kurumlarının düzenlediği mezuniyet belgelerinin güvenilirliğini ve doğrulanabilirliğini hayati önemde kılmaktadır. Son dönemde kamuoyuna yansıyan bazı olaylar, yükseköğretim sisteminin bu süreçlerdeki kurumsal sorumluluğunu ve denetim kapasitesini tartışmaya açmıştır.

Basına ve resmi makamlara yansıyan bilgilere göre, bazı şahısların sahte diplomalarla e-Devlet ve kamu sistemlerine kayıt yaptırarak kamu kurumlarına atandığı, bu belgelerin çeşitli üniversiteler adına düzenlenmiş gibi gösterildiği ve bunun organize bir yapı tarafından sistematik şekilde gerçekleştirildiği belirtilmektedir.

Yükseköğretim Kurulu'nun görev alanı kapsamında, üniversiteler tarafından düzenlenen mezuniyet belgelerine ilişkin verilerin merkezi sistemlere (YÖKSİS, e-Devlet, YÖK Mezun Belgesi Sorgulama vb.) kaydının sağlanması, yükseköğretim mezuniyet bilgilerinin doğrulanabilir kılınması ve yurtdışı diplomalara ilişkin denklik süreçlerinin yürütülmesi bulunmaktadır. Bu sistemlerin sağlıklı işletilmesi, kamu kurumlarının liyakate dayalı personel temininde güvenliğin sağlanması ve belge sahteciliğinin önlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Ortaya çıkan sahte diploma vakalarının, üniversitelerin belge üretim süreçleri ile YÖK bünyesindeki bilgi sistemleri arasındaki denetim bağlarının güçlendirilmesini zorunlu kıldığı; bu kapsamda, merkezi sistemlerdeki veri akışında oluşabilecek boşlukların kurumsal sorumluluk dahilinde incelenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Özellikle 6 Şubat 2023 depremlerinde hayatını kaybeden kişilerin yerine barolara sahte isimlerle kayıt yapıldığı ve bu kişilere aitmiş gibi kamuya açık "rahmet mesajları" yayınlandığı yönündeki iddialar, yükseköğretim mezuniyet verilerinin ve diploma bilgilerinin dijital sistemler yoluyla yeterince doğrulanmadığını göstermektedir. Bu durum, sahte diplomaların yalnızca idari pozisyonlara değil, hukuk gibi kritik mesleklere de sirayet ettiğini ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2015–2025 yılları arasında, sahte diploma veya mezuniyet belgesi iddiasıyla Yükseköğretim Kurulu'na ulaşan başvuru sayısı kaçtır? Bunlardan kaç hakkında işlem başlatılmıştır?
2. Mezuniyet verilerinin YÖKSİS sistemine aktarımı sürecinde üniversitelerden gelen kayıtların doğruluğu hangi denetim mekanizmalarıyla sağlanmaktadır? Bu sistemde tespit edilen eksiklikler veya usulsüzlükler var mıdır?
3. Sahte diplomaların üretildiği ya da adlarının kullanıldığı iddia edilen yükseköğretim kurumları tespit edilmiş midir? Bu kurumlarla ilgili olarak YÖK tarafından başlatılan herhangi bir idari inceleme veya denetim süreci bulunmakta mıdır?
4. Son beş yıl içinde, yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınan ve denklik talebiyle YÖK'e sunulan belgelerden kaç sahte ya da geçersiz bulunmuştur? Bu belgelerle ilgili ne tür işlemler yapılmıştır?
5. Yükseköğretim Kurulu, üniversitelerin mezun bilgilerini merkezi sistemlerle entegre biçimde yürütmesi için hangi yazılım altyapılarını kullanmaktadır? Bu sistemlerde veri güvenliği ve belge doğrulama açısından alınan teknik önlemler nelerdir?
6. Mezuniyet belgelerinin dijital ortamda doğrulanabilir hale getirilmesine yönelik olarak blokzincir veya benzeri ileri teknolojilere dayalı sistemlerin kurulması yönünde bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
7. Sahte diplomalar yoluyla kamuya yerleşen kişilerin kullandığı belgeler arasında YÖKSİS veya YÖK sistemlerinde iz bırakmadan kullanılan örnekler tespit edilmiş midir? Bu tür durumlara karşı alınan tedbirler nelerdir?
8. Üniversiteler arasında belge transferi, çift diploma ve ortak program gibi uygulamalarda denetim dışı alanlar oluştuğu yönünde kamuoyunda tartışmalar bulunmaktadır. Bu alanlara ilişkin özel bir denetim stratejiniz var mıdır?

9. YÖK'ün görev alanı çerçevesinde, yükseköğretim kurumları tarafından düzenlenen diplomaların doğruluğunu kamu kurumlarının sorgulayabileceği merkezi ve erişilebilir sistemlerin güçlendirilmesi yönünde yeni bir reform planlanmakta mıdır?
10. Sahte diplomalarla baro kaydı yapıldığı ve bu kişilerin e-Devlet sistemine geçmiş yıllarda ölen kişilerin yerine kayıt edildiği iddiaları hakkında Yükseköğretim Kurulu'na ulaşan bir başvuru, inceleme veya değerlendirme olmuş mudur?
11. Baro kaydı için kullanılan diplomaların YÖK tarafından üretilmiş olup olmadığını denetleyen bir sistem mevcut mudur? Bu süreçteki denetim eksikliklerinin giderilmesine yönelik hangi çalışmalar yürütülmektedir?
12. 6 Şubat 2023 depremi sonrası, hayatını kaybeden kişilere ait bilgilerin sahte diplomalarla kamu sistemine sokulmasının önlenmesi amacıyla herhangi bir özel denetim veya sistemsel önlem alınmış mıdır?